



**Ávarp  
forseta Íslands  
Ólafs Ragnars Grímssonar  
við opnun  
VI Nordisk ortopediteknisk congress  
Reykjavík  
2. október 2003**

Ærede konferansegjester,  
kjære nordiske venner.

Vi kjenner alle sammen Bibelens første kapittel hvor det beskrives hvordan Gud skapte jorden på seks dager, og da han var ferdig bestemte han seg for å hvile. Det er allikevel et problem med denne beskrivelse. Den er ikke helt nøyaktig, fordi den allmektige blev så fasinert av mulighetene ved skapelsen av Island at den har fortsatt helt til våre dager. Nye vulkaner, nye lavebredder, nye øyer, nye geysere, jordskjelv og andre aktiviteter, er en påminnelse om at vi stadig kan være vitner til skapelsesverket.

Den skapergledden som naturen demonstrerer over hele Island har også formet folkesjelen og kulturen og har i løpet av de siste årtier ført til mye nyskaping og pionerarbeid, både innenfor vitenskap, teknikk og helsebaserte tjenester og industri. Vi er, sammen med våre venner i Nord-Europa, stolte over å være i spissen for utviklingen innen helseteknisk industri i begynnelsen av det tjuetførste århundre.

Leger og forskere, vitenskapsmenn, nyskaperne og fornyere som arbeider med utvikling innen helsetjenesten og behandling av noen av vår tids vanskeligste sykdommer, har faktisk oppnådd imponerende resultater, og det ser ut til at vi har bedre muligheter på dette området enn noen av tidligere generasjoner.

De sosiale og økonomiske tendenser som nå kjennetegner våre samfunn, gir helsesektoren en stadig økende vekt. Vi lever lengere enn tidligere generasjoner og de eldre blir forholdsvis flere. Vi stiller stadig større krav med hensyn til behandling og omsorg og utgiftene innen dette område, både private og offentlige, er blitt en vesentlig del av de nasjonale budsjetter.

Nye oppfinnelser og vitenskapelig utvikling vil derfor fortsette å vokse og virkefeltet for fornyelser og nyskapingsevner blir en viktig del av helsesektorens fremtidsprofil.

Et av de mest spennende aspektene ved det moderne Island er den kjensgjerning at helseteknikken i vårt samfunn er blitt et lovende laboratorium for utviklingen av nye teknikker og vitenskapelig utvikling.

Selv om islendingene er en liten nasjon, kan den gi andre nasjoner stoff til ettertanke på grunnlag av den erfaring at vi som en av Europas fattigste nasjoner ble en av verdens rikeste, hvordan et samfunn av bønder og fiskere ble så teknisk avansert at Island nå anses for å være et glitrende eksempel på et høytutviklet informasjonssamfunn som ligger i verdenstoppen hva angår bruk av mobiltelefoner, internetttilkobling og PC-bruk.

Det er all grunn til å reflektere over hvordan en så liten nasjon kunne bli en viktig partner i den vitenskapelige utviklingen på høyt utviklede forskningsområder innen medisin og helseteknikk. Det er naturligvis mange forklaringer på dette, men jeg vil her konsentrere meg om tre av dem.

For det første har den offentlige islandske helseomsorg vært grunnlagt på prinsippet om likestilling i behandling og åpen adgang for alle, uansett hvor i landet man bor. Lokale leger og sykehus over hele landet har i løpet av hele det tjuende århundre registrert alle besøk og alle behandlinger i sine journaler. Denne rikdom av informasjoner har derfor forblitt en del av det offentlige og kan nå tjene som et viktig depot av kunnskaper for de forskjellige forskningsprosjekter. På Island har man alltid sett på legeyrket som en offentlig tjeneste, og samfunnet i sin helhet har vært seg bevisst om sitt ansvar for omsorg for og behandling av de som har behov for det.

For det annet har dette kjennetegnet på den islandske helsetjenesten skapt en kultur av sunn tillit mellom leger og allmenning. Nasjonen har alltid vist en enestående velvilje overfor legeprofesjonen og derfor har islendingene vært svært åpne og villige til å delta i et mangfold av medisinske forskningsprosjekter, og gi private opplysninger og blod- og DNA-prøver som i mange andre land hadde krevd kompliserte personverntiltak eller omfattende formelle kontrakter. Denne tillitskulturen har gjort det mulig for islandske leger og andre vitenskapsmenn å delta i mange forskjellige undersøkelser, og nasjonen har frydet seg over resultatene som man har oppnådd, nesten som om det var nasjonale resulater.

For det tredje har det lyktes oss å kombinere god medisinsk trening på Island med adgang til universiteter, medisinske forskningsinstitutter og sykehus i andre land for videreutdanning og spesialisering. Islendinger har følgelig studert og arbeidet i U.S.A., England, Sverige og mange andre steder, og når de vendte tilbake til hjemlandet deltok de i utformingen av et spesialisert samfunn som stadig får tilført nye informasjoner fra mange institusjoner og land, mens de større samfunn har tendens til å utdanne alle sine spesialister selv. Vår innfallsvinkel har vært utvetydig islandsk, samtidig som den også har hatt et kraftig internasjonalt preg.

I tillegg til dette har vi ikke noe omfattende byråkrati på Island, hovedsakelig fordi vi rett og slett mangler mennesker for alle de stillinger som trenges i de store byråkratiske labyrinter, og dette, samt de utbredte personlige sosiale kontakter har gjort det mulig for unge vitenskapsmenn og nye forskningsselskaper å etablere omfattende samarbeidsnett med ministre og lokale myndigheter, sykehusledere og andre administrative parter. Dette har ført til en stadig hurtigere utvikling på det vitenskapelige området og en avslappet og konstruktiv dialog mellom deltakerne.

Dette har vist seg å være en utmerket grobunn for det betydningsfulle firma Össur, som ble etablert av en stor oppfinner. De første årene var virksomheten i små lokaler ved en gammel gate i Reykjavik, men nå er Össur blitt et av verdens viktigste og største firma på sitt område med filialer og datterselskaper i mange land. Össur kjøpte for noen år siden det amerikanske firmaet Flex-Foot og for noen dager siden utvidet Össur ytterligere ved kjøp av det betydningsfulle firma Generation II, som driver sin virksomhet i Vancouver, Seattle og Brussel.

Hvis noen hadde spådd for bare ti eller tjue år siden, at Island ville bli ledende på verdensmarkedet i produksjon av ortopediske hjelpemidler, hadde alle sett på det som en vanvittig ide, men Össurs resultater bekrefter de store mulighetene innen dette området av helsetjenesten.

De nordiske samfunn har alle forutsetninger for å bli ledende innen dette området og kan forene visjoner om velferd, vitenskapelig utvikling og en nyskapende virksomhet.

Ortopediteknikk er det beste beviset man har på dette, og jeg håper ar deres konferanse vil arbeide i denne ånd. På programmet står mange interessante foredrag, beretninger om nordiske erfaringer og bidrag fra internasjonale pionerer.

Jeg håper også at det evig foranderlige teater av lys og farver som nå kan skues i vårt land vil inspirere og glede dere, og at det pregte skue

som den allmektige har gitt Island vil oppfordre dere alle sammen til å søke nye oppdagelser og landevinninger.

Med dette ønske erklærer jeg den sjette Nordiske Ortopeditekniske Kongress for åpen.